

Мектептік және студенттік парламенттердің қызметі туралы ереже

1-тарау. Жалпы ережелер

Бұл Ереже мектептік және студенттік парламенттердің (бұдан әрі – Ереже) мақсаты, міндеттері, құрылымы, құрамы мен қызметін ұйымдастыру тәртібін, сондай-ақ мектептік және студенттік өзін-өзі басқару органы – мектептік және студенттік парламенттің құқықтары мен міндеттерін анықтайды.

Мектептік және студенттік парламенттер – бұл оқушылар мен студенттердің маңызды мәселелерін шешуге, әлеуметтік белсенділігін дамытуға, әлеуметтік бастамаларды қолдауға бағытталған бастамашыл, тәуелсіз, жауапты қоғамдық өзін-өзі басқару формасы.

Мектептік және студенттік парламент білім беру ұйымында оқушылар мен студенттердің мүдделерін білдіру үшін тұрақты қызмет ететін үйлестіруші орган ретінде оқушылар мен студенттердің бастамасы бойынша құрылады және осы Ереже негізінде қызмет атқарады.

Әрбір оқушы парламенттің белсенді мүшелерін сайлауға және өз кандидатурасын ұсынуға құқылы.

Парламенттің қызметі мен шешімдері білім беру ұйымындағы барлық оқушыларға қатысты.

Парламент қызметінде Қазақстан Республикасының Конституциясына, «Білім туралы», «Мемлекеттік жастар саясаты туралы» Қазақстан Республикасының заңдарына, басқа нормативтік-құқықтық актілерге және осы Ережеге сүйенеді.

2-тарау. Парламенттің мақсаты мен міндеттері

Мақсаты:

Оқушылар мен жастардың табысты әлеуметтік бейімделуі мен тиімді өзін-өзі жүзеге асыруына жағдай жасау, сондай-ақ оқушыларға туындайтын мәселелерді дербес шешуге мүмкіндік беру.

Міндеттері:

- Оқушылардың шығармашылық белсенділігін және өзіндік қызметін жүзеге асыруға жағдай жасау;
- Оқушылардың құқықтары мен мүдделерін қорғауды, соның ішінде білім беру, әлеуметтік тұрмыстық және басқа да мәселелерді шешуге жәрдемдесу;
- Білім беру ұйымының жетекшілігіне оқу, ғылыми, бос уақытты ұйымдастыру және салауатты өмір салтын насихаттау мәселелерінде қолдау көрсету;
- Оқу-тәрбие процесі аясында ұйымдастырылатын іс-шараларға қатысуға көмектесу;
- Білім беру ұйымының рухы мен дәстүріне патриоттық қатынас қалыптастыру, оқушылардың білім деңгейіне талапшылдығын арттыру, мүлікке құрметпен қарауға тәрбиелеу;
- Оқушыларды білім беру ұйымының қызметі туралы хабардар ету;
- Қоғамдық пікірді қалыптастыруда балалар мен жастарды Қазақстан қоғамының стратегиялық ресурсы ретінде таныту;
- Қоғамдық маңызды балалар мен жастар бастамаларын іске асыруға қолдау көрсету.

Білім беру ұйымында Парламенттің қызметі аймақтың ерекшелігі мен ұйымның қажеттіліктерін ескере отырып басқа міндеттерді шешуге бағытталуы мүмкін.

3-тарау. Парламенттің құрылымы

Парламенттің жетекшісі – президент, ол оқушылар мен педагогтердің сайлауы арқылы сайланады.

Президент пен парламент мүшелері оқу жылы бойына сайланады.

Парламент құрамына президент, оның орынбасарлары, парламент фракцияларының жетекшілері мен мүшелері кіреді. Қажет болған жағдайда Парламент шешімі бойынша қосымша оқушылардан мүшелер сайлануы мүмкін. Парламент мүшелерін сайлау сынып және топ жиналыстарында өткізіледі.

4-тарау. Парламенттің қызметі

Мектепте Парламент қызметін тәрбие жұмысы жөніндегі директордың орынбасары үйлестіреді, колледждер мен жоғары оқу орындарында – білім беру ұйымының Жастар ісі комитетінің (ЖІК) төрағасы, ол Парламентке жүктелген міндеттер мен функциялардың орындалуына жеке жауапты.

Парламент президенті:

- Парламент қызметін басқарады және өзіне жүктелген міндеттер мен функцияларды орындауға жеке жауапты;
- Орынбасарлар мен фракция жетекшілері арасындағы міндеттерді бөледі, олардың қызметін үйлестіреді;
- Міндеттерін орындау кезінде білім беру ұйымының басшылығы берген құқықтарды пайдаланады.

Парламент білім беру ұйымының басшылығына Парламент қызметі туралы Ережені бекітуге ұсынады.

Парламенттің фракциялары:

1. Құқық пен тәртіп фракциясы
2. Ақпарат (баспасөз қызметі) фракциясы
3. Спорт және салауатты өмір салты фракциясы
4. Өзін-өзі тану және бақыт (психология) фракциясы
5. Көмек көрсету фракциясы (волонтерлік)
6. Мәдениет және өнер фракциясы (музыкалық, көркем шығармашылық)
7. Дебаттық қозғалыс фракциясы
8. Экология және еңбек фракциясы

Парламенттің ең жоғары органы – фракция жетекшілерінің жалпы жиналысы.

Парламенттің қызметін жоспарлау білім беру ұйымының жұмыс жоспарына сәйкес жүргізіледі.

Президент барлық бірлескен орган қызметіне қатысады.

Парламент мемлекеттік және үкіметтік емес ұйымдармен байланыс орнатады.

Парламент педагогикалық ұжыммен өзара әрекеттеседі.

5-тарау. Парламенттің құқықтары мен міндеттері

Құқықтары:

- Оқушылар мүддесіне қатысты ережелер мен жұмыс жоспарларын әзірлеуге қатысу;
- Оқушылардың әлеуметтік тұрмыстық және қаржылық мәселелерін шешуге, оның ішінде мәдени-бұқаралық және спорттық іс-шаралар, демалыс және емделуге бөлінген қаражатты пайдалану;
- Оқушылардың оқу тәртібі мен білім беру ұйымының ережелерін бұзу мәселелерін қарауға қатысу;
- Оқушыларды әртүрлі саладағы жетістіктері үшін марапаттау жүйесін әзірлеу және іске асыруға қатысу;
- Оқушылардың арыздары мен шағымдарын қарастыруға қатысу;
- Парламент қызметіне қажетті ақпаратты ЖІК төрағасынан сұрау;
- Оқушылардың құқықтары мен бостандықтарын қорғауда заңды наразылық әдістерін қолдану;
- Оқу сыныптан тыс іс-шараларды жоспарлау, дайындау, өткізу және талдауға қатысу;
- Білім беру ұйымында құрылған клубтар жұмысына қатысу.

Міндеттері:

- Оқушылардың білім деңгейіне талапшылдығын арттыру, мүлікке құрметпен қарауға тәрбиелеу, оқу тәртібі мен құқық тәртібін нығайту, азаматтық сана сезімін қалыптастыру, борыш пен жауапкершілік сезімін тәрбиелеу;
 - Білім беру ұйымының жарғысы мен ішкі тәртібін орындауға оқушылармен жұмыс жүргізу;
 - Оқу сыныптан тыс қызметті ұйымдастыруда білім беру ұйымының басшылығына қолдау көрсету;
 - Барлық оқушы арыздары мен өтініштерін уақытылы қарастыру;
 - Жылдық жұмыс жоспарына сәйкес қызмет атқару;
 - Әлеуметтік маңызды бастамаларды қолдау;
 - Оқушыларға қажетті әлеуметтік тұрмыстық, оқу және демалыс жағдайларын жасауға жәрдемдесу;
 - Оқушылар мүдделерін білім беру ұйымының басшылығы, мемлекеттік органдар, қоғамдық бірлестіктер мен басқа ұйымдар алдында ұсыну және қорғау;
 - Басшылықты парламент қызметі туралы хабардар ету.
-

6-тарау. Парламент қызметін қамтамасыз ету

Білім беру ұйымының басшылығы Парламент қызметін қамтамасыз етуге қажетті жағдайлар жасайды: бөлмелер (кабинеттер), байланыс құралдары, кеңсе техникасы және басқа да материалдарды тегін пайдалануға береді.

Цель Парламента: развитие у обучающихся навыков гражданской активности, социальной компетентности, гражданской ответственности, воспитание гражданина высокой культуры, гуманистической направленности, способного к социальному творчеству, умеющего действовать в интересах совершенствования своей личности, общества и государства.

Задачи Парламента:

- создание условий для развития способностей и интересов обучающихся, единого правового пространства в школе, колледже, вузе, предоставление реальной возможности участвовать в управлении организацией образования;
- воспитание положительного отношения к нормам коллективной жизни, законам государства, желания приносить пользу людям, помогать преодолевать трудности своим друзьям и ровесникам;
- вовлечение каждого обучающегося в общественную жизнь организации образования;
- развитие самостоятельного мышления и самосознания, навыков лидерского поведения, организаторских знаний, умений, навыков коллективной и руководящей деятельности.

Положение о деятельности школьных и студенческих парламентов

Глава 1. Общие положения

1. Настоящее Положение о деятельности школьных и студенческих парламентов (далее – Положение) определяет цель, задачи, структуру, порядок формирования и организации деятельности, права и обязанности органа школьного и студенческого самоуправления – школьного и студенческого парламента.
2. Школьный и студенческий парламенты являются инициативной, самостоятельной, ответственной общественной формой школьного и студенческого самоуправления, направленного на решение важнейших вопросов детей и молодежи, развитие ее социальной активности, поддержку социальных инициатив.
3. Орган школьного и студенческого самоуправления – школьный и студенческий парламент (далее – Парламент) создается по инициативе школьников и студентов организаций образования как постоянно действующий координирующий орган для представления интересов обучающихся и действует на основании настоящего Положения.
4. Каждый обучающийся имеет право избирать и быть избранным в актив Парламента в соответствии с настоящим Положением.
5. Деятельность и решения Парламента направлены и распространяются на всех обучающихся организации образования.
6. В своей деятельности Парламент руководствуется Конституцией Республики Казахстан, законами Республики Казахстан «Об образовании», «О государственной молодежной политике», иными нормативными правовыми актами Республики Казахстан, а также настоящим Положением.

Глава 2. Цель и задачи Парламента

7. Цель Парламента: создание условий для успешной социализации и эффективной самореализации детей и молодежи, также возможности для самостоятельного решения обучающимися возникающих проблем.
8. Задачи Парламента:
 1. реализация творческой активности и самостоятельности обучающихся;
 2. содействие защите прав и интересов обучающихся, в том числе в решении образовательных, социально-бытовых и прочих вопросов, затрагивающих их интересы;
 3. содействие руководству организации образования в решении образовательных и научных задач, организации досуга и быта обучающихся, пропаганде здорового образа жизни;
 4. содействие организации образования в проводимых мероприятиях в рамках образовательного и воспитательного процесса;
 5. проведение работы, направленной на патриотическое отношение к духу и традициям организации образования, повышение сознательности обучающихся и их требовательности к уровню своих знаний, воспитание бережного отношения к имуществу;
 6. информирование обучающихся о деятельности организации образования;
 7. участие в формировании общественного мнения о детях и молодежи как реальной силе и стратегическом ресурсе развития казахстанского общества;
 8. содействие реализации общественно значимых детских и молодежных инициатив.
9. В организации образования деятельность Парламента направлена на решение и других задач, определяемых с учетом специфики региона и организации образования.

Глава 3. Структура Парламента

10. Лидером Парламента является президент, избираемый на выборах обучающимися и педагогами организации образования.
11. Президент и члены Парламента избираются сроком на один учебный год.
12. Парламент состоит из президента, его заместителей, лидеров и членов фракций Парламента. В случае необходимости по решению Парламента в его состав дополнительно избираются члены Парламента из числа обучающихся. Выборы членов Парламента осуществляются на собраниях классов и групп.

Глава 4. Деятельность Парламента

13. Деятельность Парламента в школе координирует заместитель директора по воспитательной работе, в колледже и вузе – председатель Комитета по делам молодежи (далее – КДМ) организации образования, который несет персональную ответственность за выполнение возложенных на Парламент задач и функций.
14. Президент Парламента:

1. руководит деятельностью Парламента и несёт персональную ответственность за выполнение возложенных на него задач и осуществление им своих функций;
 2. распределяет обязанности между своими заместителями, лидерами фракций и координирует их деятельность;
 3. при выполнении своих обязанностей пользуется правами, предоставленными руководством организации образования.
15. Парламент представляет на утверждение руководству Положение о деятельности Парламента организации образования.
16. Структура Парламента состоит из 8 фракций:
- Фракция права и порядка.
 - Фракция информации (пресс-служба).
 - Фракция спорта и здорового образа жизни.
 - Фракция самопознания и счастья (психология).
 - Фракция заботы (волонтерство).
 - Фракция культуры и искусства (музыкальное, художественное творчество).
 - Фракция дебатного движения.
 - Фракция экологии и труда.

Высший орган Парламента – общее собрание лидеров фракций.

17. Планирование деятельности Парламента осуществляется на основе плана работы организации образования.
18. Президент Парламента участвует в работе всех коллегиальных органов организации образования.
19. Парламент осуществляет связь с государственными и неправительственными организациями.
20. Парламент взаимодействует с педагогическим коллективом с целью эффективного выполнения задач, стоящих перед организацией образования.

Глава 5. Права и обязанности Парламента

21. Парламент имеет право:
1. участвовать в разработке и совершенствовании положений, планов работ, затрагивающих интересы обучающихся организации образования;
 2. участвовать в решении социально-бытовых и финансовых вопросов, затрагивающих интересы обучающихся, в том числе в распределении средств организации образования, дотаций и средств, выделяемых на культурно-массовые и спортивно-оздоровительные мероприятия, отдых и лечение;
 3. участвовать в рассмотрении вопросов, связанных с нарушениями обучающимися учебной дисциплины и правил внутреннего распорядка организации образования, а также студенческих общежитий;
 4. участвовать в разработке и реализации системы поощрений обучающихся за достижения в разных сферах учебной и внеучебной деятельности;

5. рассматривать и участвовать в разбирательстве заявлений и жалоб обучающихся организации образования;
6. запрашивать и получать в установленном порядке от председателя КДМ организации образования информацию, необходимую для деятельности Студенческого парламента;
7. определять и использовать законные формы протеста для защиты прав и свобод обучающихся;
8. принимать непосредственное участие в планировании, подготовке, проведении и анализе внеучебных мероприятий организации образования;
9. принимать участие в работе клубов, создаваемых в организации образования.

22. Парламент обязан:

1. проводить работу, направленную на повышение сознательности обучающихся и их требовательности к уровню своих знаний, воспитание бережного отношения к имуществу организации образования, укрепление учебной дисциплины и правопорядка в учебных корпусах и студенческих общежитиях, повышение гражданского самосознания обучающихся, воспитание чувства долга и ответственности;
2. проводить работу с обучающимися по выполнению Устава и правил внутреннего распорядка организации образования;
3. содействовать руководству организации образования в вопросах организации внеучебной деятельности;
4. своевременно рассматривать в установленном порядке все заявления и обращения обучающихся, поступающих в Парламент;
5. проводить работу в соответствии с Положением и планом деятельности Парламента на учебный год;
6. поддерживать социально значимые инициативы обучающихся;
7. содействовать созданию необходимых социально-бытовых условий, также условий для учебы и отдыха обучающихся;
8. представлять и защищать интересы обучающихся перед руководством организации образования, государственными органами, общественными объединениями, иными организациями;
9. информировать руководство организации образования о своей деятельности.

Глава 6. Обеспечение деятельности Парламента

23. Руководство организации образования создает условия, необходимые для обеспечения деятельности Парламента, предоставляет в безвозмездное пользование помещения (кабинеты), средства связи, оргтехнику и другие необходимые материалы